

UDC 930.85 (4—12)

YU ISSN 0350—7653

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS

COMITE INTERACADEMIQUE DE BALKANOLOGIE
DU CONSEIL DES ACADEMIES DES SCIENCES ET DES ARTS
DE LA R.S.F.Y.

INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

BALCANICA

ANNUAIRE DE L'INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

XVI—XVII

BELGRADE
1985—1986

<http://www.balcanica.rs>

Барта говори похвално о књизи Г. Станојевића *Србија у време бечког рата 1683—1699* (1982, Vd. XLI, 451—452), а у истом тому налазе се и прикази књига чији су аутори М. Валентић, Н. Шехић, П. Луковић, Н. Ражњатовић, И. Катацив.

У наредном тому W. Kessler расправља о књизи *Историја Југославије 1918—1978*, (1983, Vd. XLII, 388—389) Бранка Петрановића, а Срећко М. Џаја о делу *Где се налазила Србија од VII до XII века* (389—393) Реље Новаковића.

Трећа књига часописа доноси доста разноврсних приказа радова из области етнологије, А. Антонијевић, *Обреди и обичаји балканских сточара* (1984, Vd. XLIII,

360—363), библиографије (А. Панковић, *Српске библиографије 1766—1850*, 438—439), културних ве за Срба и Бугара (Б. Игњатовић, *Штампање бугарских књига и листова у српским штампаријама 1833—1878*, 453—454) и уметности (А. Давидов, *Српски бакрорези 18. века*, 481—483).

И из последњег тома часописа издавајемо рецензије књига Д. Драгојловића, *Богомилство на Балкану и у Малој Азији, II*, 1985 (Vd. XLIV, 263—264), А. Антонијевића, *Фолклорни театар у балканским и подунавским земљама* (283—285) и зборника радова *Културно-политички покрети народа Хабсбуршке монархије у XIX веку*, (364—366).

Борђе С. Костић

REVUE DES ETUDES SUD-EST EUROPEENNE

Томе XXII/1—4, Bucureşti 1984.

У свескама на које овде обраћамо пажњу балканолога и других проучавалаца историје и културе народа југоисточне Европе нарочито је изражено настојање да се поједине области истраживања разуде и што свестраније проуче. Тако је прва свеска XXII тома ове румунске научне ревије посвећена јединственој тематској целини — *Наслеђе и иновације у пластичним уметностима*. Разноврсна тематика и хетерогени приступи сведени су овде на нешто проширене насловне садржаје преко којих се читалац упућује на детаљније ишчитавање, зависно од потребе и занимања, у првом реду оних тема које привуку његову пажњу. Тако се Esaterina Cincheza-Buculei позабавила *свеукупношћу зидног сликарства у области Халмицу (XV век)*, с посебним освртом на иконографију и осниваче (стр. 3—25). — Sagina Rora, на основу прегледа вотивног зидног сликарства XVIII века, даје социјално-политички контекст вотивног сликарства, које чини сегмент световног сликар-

ства (стр. 27—31). — *Западноевропски класицизам и уметност балканских народа* тема је предавања Фридберта Фикера (Friedbert Ficker), одржаног на међународном колоквијуму AIESEE у Букурешту, 1982. (стр. 33—44). — Mihai Ispir се позабавио *премисама за изучавање барокног наслеђа у архитектури Румуније у XIX веку* (стр. 45—56), а Kazvan Theodorescu — *савременом историјском мисли и сликом у југоисточној Европи* (стр. 57—64). — Krasimira Koeva говори о европским утицајима на бугарско сликарство 30-их година XIX века (стр. 66—72). — Joana Vlasiu + Добруца: *континуитет простора у румунском сликарству* (стр. 75—81). — Dora Panayotova-Pignet нашу пажњу задржава на *инспирацијама прошлости у савременој бугарској уметности*.

Средишне свеске (2. и 3) за 1984. годину, у два наставка доносе реферате (мисцеланеа) са V међународног конгреса за проучавање Европе (Београд, 1984).

После уводног текста о АИЕ-SEE-у, асоцијацији научне сарадње и очувања мира, поводом двадесетогодишњице њеног постојања (основана 1963), у избору су дати прилози неколицине научника из разних земаља.

У прилогу Суидини „Дачани“, једна реинтерпретација (св. 2, стр. 113—122), полазећи од податка у византијског лексикографа Suide (Suidas Lexicon, ed. A. Adler, II, п. 2), Ст. Брезеану налази да овај пасаж има изузетно значење у низу информација које се односе на старе Дачане. — *Значај дела Доситеја Обрадовића за компаративна проучавања* (св. 2, стр. 123—131) Ј. Деретић сагледава полазећи од књижевноисторијских и културних премиса које су условиле појаву Доситеја и његовог дела. До сада је однос Доситејевог дела и других балканских књижевности, изузев грчке литературе, проучаван искључиво са становишта рецепције његових идеја у другим националним срединама и њиховим културама.

Остали прилози у другој свесци за 1984. годину се односе на идеологију и менталитет у светлости лингвистичког израза (Z. Mihail), или на догађаје у време отоманске окупације Беча 1683 (Claude Michaud). Румунија и Југославија према фашистичкој Италији (1926—1928) предмет су реферата Константина Јордана, а М. Ј. Рук (Rooke) разматра концепт трговине британске владе са југоисточном Европом 1938—1939. године.

Саопштења објављена у 3. свесци своде се углавном на две тематске целине: *Румуни у историји југоисточне Европе и Аграрне реформе; општа разматрања и специфични аспекти*. Прву насловну целину осветљавају текстови: *Румуни и ослободилачка борба народа југоисточне Европе* (N. Ciachir), *Румунија и балканолошке студије* (V. Paracostea) и *Независност у румунској историји XIV—XVII века. Облици и идеје* (E. Stanescu).

Компаративни приступ примењен је у тексту К. Јордана, *Аграрне реформе у периоду између два рата*. St. Vilcu разматра аспекте аграрне реформе у Југославији, а Мустафа Али Мехмет чини осврте на аграрне реформе у Турској (XIX—XX века). Ливну Марку (L. Marcu) сагледава аграрне реформе и облик својине у Добруџи, а R. Raiuşan прави прелиминарне белешке о идеји аграрне реформе.

Под заједничким насловом *Национална свест и друштвено-политичка стварност, 1784—1848*, обухваћена су два прилога у 4. свесци овога годишта: *Устанак Хореза (1784) и политички контекст југоисточне Европе* (N. Erdoiu) и *Румунска интелигенција у Трансилванији: Запад и национална свест, 1830—1848* (Keith Hitchens).

На маргинама ових студија превагнула је анализа румунских историјских, културних и књижевних веза са суседним и другим европским народима кроз векове.

Миодраг Стојановић

BALKAN STUDIES

A biannual Publication of The Institute for Balkan Studies Volume 24/1—2, Thessaloniki 1983.

Прва свеска 24. тома угледног солунског гласила за питања Балкана доноси осам главних чланака, два обимна критичка приказа и већи број осврта на новоиздате књиге и студије.

Средњовековном периоду посвећен је рад Н. С. Мисропулоса: *Византијско утврђење Редина — прилог историјској топографији Мигдоњије*. Први пут Редина се помиње у XVI новели Лава VI